

SSC Weekly Focus

บทความวิเคราะห์สถานการณ์ยุทธศาสตร์และความมั่นคงของประเทศไทยรายสัปดาห์

ฉบับที่ ๒ / ๕๖ | ๒๒-๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๕

กระบวนการสันติภาพโมโร กับสถานการณ์ จขต.ของไทย

จากการที่รัฐบาลฟิลิปปินส์และกลุ่มแนวร่วมปลดปล่อยอิสลามโมโร (Moro Islamic Liberation Front : MILF) ซึ่งเป็นกลุ่มมุสลิมแบ่งแยกดินแดนกลุ่มใหญ่ที่สุดในประเทศ ประกาศข้อตกลงยุติการก่อความไม่สงบที่ยืดเยื้อมานาน และมีการลงนามประกาศดังกล่าวในวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๕ ทำให้คนไทยจำนวนหนึ่งที่สนใจต่างกล่าวถึงเรื่องดังกล่าวในเชิงเปรียบเทียบกับสถานการณ์ จขต.ของไทย ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วพบความแตกต่างระหว่าง ๒ สถานการณ์ ดังนี้

Factors	Philippines	Thailand
สาเหตุ	ความขัดแย้งระหว่างรัฐบาลกับขบวนการแบ่งแยกดินแดนโดยชาวมุสลิมในภาคใต้	มีปัจจัยร่วมอื่นนอกจากความขัดแย้งระหว่างรัฐกับขบวนการแบ่งแยกดินแดน เช่น การไม่ได้รับความเป็นธรรมจากภาครัฐ ยาเสพติด
เงื่อนไขทางกฎหมาย	ระบอบประธานาธิบดีแบ่งแยกการปกครองเป็นมลรัฐ จึงตั้งเขตปกครองพิเศษได้ง่าย	เป็นรัฐเดี่ยว การจัดตั้งเขตปกครองพิเศษทำได้ยาก และถูกวิพากษ์วิจารณ์มาก
เงื่อนไขทางประวัติศาสตร์	มีรากเหง้ามาจากความต้องการปกครองตนเอง หลังหมดยุคล่าอาณานิคม และมีความขัดแย้งกันระหว่างศาสนา	ความขัดแย้งยาวนาน และสลับซับซ้อนมากกว่า แต่มีการนำประเด็นทางศาสนามาเป็นเครื่องมือ
รูปแบบของกลุ่มผู้ก่อการร้าย	มีองค์กร มีจุดประสงค์ที่ชัดเจน และมีผู้นำที่มีอำนาจชัดเจน รัฐบาลฟิลิปปินส์จึงสามารถเจรจากับผู้นำได้โดยตรง	ผู้ก่อการไม่เปิดเผยตัวตน รัฐบาลไทยไม่สามารถระบุได้ว่าองค์กรใด หรือใครคือผู้นำ
เสถียรภาพของรัฐบาล	เสถียรภาพทางการเมืองค่อนข้างมั่นคง มีเอกภาพ และมีความต่อเนื่องในนโยบายสันติภาพของแต่ละรัฐบาล	ปัญหาทางการเมือง และการเปลี่ยนรัฐบาลบ่อย ทำให้ขาดเอกภาพและความต่อเนื่องของนโยบายดับไฟใต้ในแต่ละรัฐบาล
กระบวนการเจรจา	มีกระบวนการเจรจาอย่างเป็นทางการ (Formal Negotiation) คือ กระบวนการเจรจาสันติภาพฟิลิปปินส์	ไม่มีตัวแทนหรือองค์กรที่ทำหน้าที่เจรจาอย่างเป็นทางการชัดเจน

ทั้งนี้ กระบวนการเจรจาสันติภาพในฟิลิปปินส์ เป็นลักษณะของความพึงพอใจทั้ง 2 ฝ่าย (Win-Win Solution) โดยฝ่ายรัฐบาลได้รับการยอมรับจากนานาชาติ และเป็นการส่งผลดีต่อคะแนนนิยม ขณะที่ MILF ก็ยังคงอำนาจในการปกครองท้องถิ่นของตนไว้ได้เช่นกัน กระบวนการเจรจาดังกล่าวถือเป็นตัวแบบหนึ่งในการแก้ไขปัญหาแบบสันติวิธี (Peace Process) ซึ่งรัฐบาลฟิลิปปินส์มีนโยบายชัดเจนที่จะเจรจา และเป็นแนวทางที่ทุกฝ่ายยอมรับ จึงนำไปสู่การเจรจาสันติภาพด้วยสันติวิธีได้ อย่างไรก็ตาม หากดำเนินการไปแล้วไม่เป็นไปตามเงื่อนไขที่ต่างตกลงกันไว้ก็อาจจะนำไปสู่สถานการณ์สู้รบกันอีกครั้งหนึ่ง

สำหรับกรณีของประเทศไทย ซึ่งอยู่ในบริบทที่ต่างกัน การแก้ปัญหาแบบสันติวิธีจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการขับเคลื่อนให้เกิดการยอมรับซึ่งกันและกันต่อความหลากหลายของสังคมแบบพหุวัฒนธรรม (Culture Diversity) เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข โดยเฉพาะอย่างยิ่งทุกภาคส่วนควรร่วมกันขับเคลื่อนในด้านการให้การศึกษาต่อประชาชนทั้งในระบบและนอกระบบอย่างเป็นรูปธรรม แม้ว่าจะต้องใช้เวลาที่ยาวนานกว่าสถานการณ์ในฟิลิปปินส์ แต่อาจจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดีและยั่งยืนในอนาคตได้เช่นกัน...👉

